

Έχει όρια η Τέχνη; - Του Αρχιμανδρίτη Επιφανίου Οικονόμου

/ [Γνώμες](#)

Έχει όρια η Τέχνη;

[Αναδημοσίευση από Εφημερίδα ΘΕΣΣΑΛΙΑ](#)

Του [Αρχιμανδρίτη Επιφανίου Οικονόμου](#), Προϊσταμένου του Μητροπολιτικού Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Βόλου

Τώρα, που κατακάθισε ο κουρνιαχτός που δημιουργήθηκε γύρω από τα κακώς εκτεθέντα «έργα τέχνης» στην Εθνική μας Πινακοθήκη και οδήγησε στην ακραία και μη αποδεκτή ενέργεια μεμονωμένου Βουλευτή, νιώθουμε την ανάγκη να καταθέσουμε μερικές ταπεινές σκέψεις ως συμβολή στον δημόσιο διάλογο, που και

πάλι άνοιξε γύρω από το ζήτημα της ελευθερίας της Τέχνης.

Οι περισσότεροι εκ των συμμετεχόντων στην συζήτηση μίλησαν για βανδαλισμό έργων τέχνης, εκ μέρους του Βουλευτή.

Προσπέρασαν, όμως, ελαφρά τη καρδιά, τον βανδαλισμό του ιερότατου προσώπου της Παναγίας, που προηγήθηκε, σαν να είναι δικαίωμα του καθενός να κακοποιεί Εκείνη, που εμπνέει την πίστη δισεκατομμυρίων Χριστιανών σ' όλο τον κόσμο, διαχρονικά.

Πρόκειται για απαράδεκτη παράλειψη για πρόσωπα που κόπτονται για την Δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πιστεύουμε ότι το πολιτιστικό επίπεδο του καθενός κρίνεται από τον σεβασμό του σε πρόσωπα, ιδέες και αξίες, που διαμόρφωσαν τον σύγχρονο πολιτισμό, έστω κι αν ο ίδιος δεν θέλει να έχει την παραμικρή σχέση μαζί τους.

Φρονούμε ότι η τέχνη έχει όρια, τα οποία οφείλει η ίδια να θέτει στον εαυτό της προκειμένου να μην αυτοαναιρείται και αυτοαπαξιώνεται.

Η ίδια η ανθρώπινη Ελευθερία, η ελευθερία του καθενός μας, ως υπέρτατο και Θεοειδές αγαθό, έχει όρια, που σταματούν εκεί όπου θίγεται και προσβάλλεται η ελευθερία και ο αξιακός κώδικας των άλλων.

Αν αυτό ισχύει για το αγαθό της Ελευθερίας, πόσω μάλλον ισχύει για μία επιμέρους πτυχή της, που είναι η ελευθερία της Τέχνης.

Κυριαρχεί ευρέως η άποψη, που υποστηρίζεται σθεναρά από το πολιτικό και δημοσιογραφικό κατεστημένο, ότι, στο όνομα της ελευθερίας της έκφρασης και της τέχνης, μπορεί ο καθένας να πράττει ό,τι θέλει, χωρίς να δίδει λογαριασμό σε κανένα.

Θύματα αυτής της λογικής του παραλόγου, έχουν πέσει κατά καιρούς τα Ιερά Σύμβολα και πρόσωπα της Ορθόδοξης πίστης μας, τα οποία ο καθένας πιστεύει ότι έχει το «δημοκρατικό δικαίωμα» να βανδαλίζει, να λοιδορεί, να βλασφημεί και ν' απαξιώνει.

Κι όταν τολμά κανείς να μιλήσει και να διαμαρτυρηθεί, κατηγορείται για οπισθοδρόμηση και αναχρονισμό και εισπράττει την μήνη των πάσης φύσεως «προοδευτικών», που υπεραμύνονται του δικαιώματος στην έκφραση της τέχνης, έστω κι αν αυτή προσβάλλει τον ίδιο της τον εαυτό.

Συγγνώμη, αλλά δεν μου φαίνεται και τόσο δημοκρατική αυτή η συμπεριφορά.

Η απόφαση ενός «καλλιτέχνη» να εκφραστεί με αυτόν τον τρόπο δείχνει, αν μη τι άλλο, ένα νοσηρό ψυχολογικό υπόβαθρο, ένα κενό ιδεών και έμπνευσης, ίσως, όμως και μία καλοστημένη διάθεση πρόκλησης, προκειμένου να κερδίσει μια σταγόνα δημοσιότητας, έστω και αρνητικής.

Είναι και αυτό ένα φαινόμενο προς διερεύνηση που έρχεται να θυμίσει μία από τις πλέον επίκαιρες τοποθετήσεις επί του θέματος του μεγάλου και αληθινού Καλλιτέχνη Φώτη Κόντογλου: «Σήμερα οι περισσότεροι καλλιτέχνες είναι κάποιοι μικρόμυαλοι, που δεν έχουν τίποτα να εκφράσουν, μα ωστόσο κρίζουν πως συγκλονίζονται από «αγωνίες ανέκφραστες» από «σεισμούς ψυχικούς», από «κραδασμούς του υποσυνειδήτου», από «συμπλέγματα», από «ηρωικές αντιλήψεις της ζωής» κ. άλ. Κι όλα αυτά δίχως πίστη καμία σε τίποτα, που το καυχιούνται κιόλας, γιατί η απιστία είναι το πιο σίγουρο σημάδι για να περνάει κανένας για σπουδαίο μυαλό και ας είναι γεμάτο μικρολογίες και απίστευτες τρέλες» (Ευλογημένο καταφύγιο, σελ. 293).

Και κάτι τελευταίο. Η Εθνική Πινακοθήκη ανήκει σε όλους τους Έλληνες και πρέπει να λειτουργεί ως η κιβωτός έργων ιστορικής μνήμης και υψηλού Πολιτισμού.

Γι' αυτό, οφείλει να εκπροσωπεί και να εκθέτει έργα που συνάδουν με την Ιστορία, την Παράδοση, τις Αρχές και τις Αξίες, που κράτησαν ζωντανό το Γένος στην διαχρονία του.

Οτιδήποτε άλλο, μπορεί να βρει στέγη σε κάθε ιδιωτική γκαλερί.

Εκεί, ουδείς θα ασχοληθεί μαζί του, πέραν των «ειδικών».